



Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-09-12

Diarienummer N161-1148/22

Handläggare

Liselotte Ågren

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: liselotte.agren@funktionsstod.goteborg.se

Svar på remiss om reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap och Göteborgs Stads krigsorganisation

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker förslag om reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap och Göteborgs Stads krigsorganisation, med de synpunkter som framkommer i tjänsteutlåtandet.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Nämnden för funktionsstöd har fått förslag på reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive bilaga om Göteborgs Stads krigsorganisation på remiss från kommunstyrelsen.

Revideringen avser bilagan om Göteborgs Stads krigsorganisation. Krigsorganisationen föreslås bestå av ordinarie nämnders och styrelser krigsorganisationer med tillhörande beredskapsplaner, samt ett antal tillkommande resursfunktioner. Resursfunktionerna ska säkerställa att ett operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kan komma till stånd vid krigsfara och krig, men också vid hybridkrigföring i gråzonen mellan krig och fred. Syftet är att använda stadens samlade resurser på bästa sätt och stärka stadens förmåga att värna liv och hälsa samt upprätthålla samhällets funktionalitet.

Förvaltningen tycker förslaget med resursfunktioner är bra och kan se ett betydande värde i att samordna resurser vid höjd beredskap. Förvaltningen anser att det saknas en resursfunktion avseende Vård- och omsorg, vilken bör vara en ordinarie del av krigsorganisationen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Då nämnden för funktionsstöd inte har tilldelats ansvar för någon resursfunktion i förslaget är bedömningen att planeringsarbetet under fredstid kan hanteras inom ordinarie uppdrag. En aktiverad resursfunktion bedöms däremot kunna generera betydande kostnader beroende på samhällsstörningens omfattning. Det är framför allt kostnader för inköp och lagerhållning av nödvändiga resurser, mat samt personal som bedöms utgöra betydande kostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

En situation med krigsfara eller krig bedöms medföra allvarliga sociala konsekvenser och påverka jämställdhet och mänskliga rättigheter negativt. En säkerhetspolitisk kris eller väpnat angrepp påverkar inte befolkningen likvärdigt eftersom människor har skilda fysiska, psykiska, språkliga och socioekonomiska förutsättningar. Redan utsatta grupper i samhället bedöms generellt drabbas särskilt hårt. Med tanke på att förvaltningens målgrupp redan före en situation med krigsfara eller krig, lever med viss utsatthet bedöms resursfunktioner utgöra en mycket viktig del i kontinuitetsarbetet för förvaltningens verksamheter.

I Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning finns två strategier kopplat till målet ”Personer med funktionsnedsättning lever ett tryggt liv på lika villkor som andra” som tydligt kopplar till detta ärende:

4:2 Stadens verksamheter ska ha god krisberedskap som omfattar personer med funktionsnedsättning.

4:3 Stadens verksamheter ska anpassa och utveckla sin information och kommunikation om krisberedskap så att personer med funktionsnedsättning kan förstå.

Både riktlinjen och bilagan möjliggör måluppfyllelsen kopplat till ovan strategier. Resursfunktionerna bedöms öka sannolikheten för att förvaltningen kan utföra beviljade insatser med så liten påverkan som möjligt vilket minskar risken för att brukares liv och hälsa påverkas.

Samverkan

Information lämnas i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 9 november 2022.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande Kommunstyrelsen avseende Remittering av Göteborgs Stads krigsorganisation
2. Göteborgs Stads riktlinjer för höjd beredskap inklusive bilagan Göteborgs Stads krigsorganisation
3. Resursfunktioner

Ärendet

Remissen avser nämnders och styrelser synpunkter på bilagan Göteborgs Stads krigsorganisation som är en del i förslag till reviderad riktlinje för höjd beredskap. Det är bilagan kring stadens övergripande krigsorganisation inklusive resursfunktioner som är ett nytt förslag och därmed i fokus för denna remiss.

Remissvaret ska efter förlängning vara stadsledningskontoret tillhanda den 19 november 2022.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog i oktober 2021 Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, som bland annat slår fast att nämnder och styrelser inom stadens krigsorganisation ska ta fram beredskapsplaner för höjd beredskap. I augusti 2021 beslutade kommunstyrelsen att ge stadsledningskontoret i uppdrag att se över Göteborgs Stads krigsorganisation.

Stadsledningskontoret har lämnat ett förslag på en reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, inklusive bilaga om Göteborgs Stads krigsorganisation. Krigsorganisationen föreslås bestå av ordinarie nämnders och styrelser krigsorganisationer med tillhörande beredskapsplaner, samt ett antal tillkommande resursfunktioner. Det är dessa resursfunktioner som nämnden skall ta ställning till.

Resursfunktioner

Resursfunktionerna ska säkerställa att ett operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kan komma till stånd vid krigsfara och krig, men också vid hybridkrigföring i gråzonen mellan krig och fred. Syftet är att använda stadens samlade resurser på bästa sätt och stärka stadens förmåga att värna liv och hälsa samt upprätthålla samhällets funktionalitet.

Sammanlagt föreslås 19 resursfunktioner där utpekade ansvar och deltagare finns angivna för samtliga funktioner. Nämnden för funktionsstöd är inte utpekad som ansvarig för någon av de föreslagna resursfunktionerna men direkt omnämnd som deltagande nämnd vid resursfunktionen "Måltider inom staden, inklusive nödbespisning". Vid ett par resursfunktioner omnämns deltagare utifrån gällande rutiner i staden eller "vid behov". Detta medför att nämnden för funktionsstöd kan bli berörd av ytterligare resursfunktioner och då främst "Nödvattenförsörjning", "Inköp" och "Kommunikation".

De resursfunktioner och ansvariga nämnder/styrelser som föreslås är:

- Transport, logistik & ordonnans /Göteborgs Stads Leasing AB
- Lokaler, fastighetsdrift /Lokalnämnden
- Reparationer /Park- och naturnämnden samt trafiknämnden (marknämnden)
- Energi /Göteborg Energi AB /Göteborg Energi Nät AB
- Nödvattenförsörjning /Kretslopp och vattennämnden
- Måltider inom staden, inklusive nödbespisning /Grundskolenämnden
- Utrymning & inkvartering /Kommunstyrelsen
- Infrastruktur för IT /Nämnden för Intraservice
- Personalförsörjning/bemanning /Kommunstyrelsen
- Inköp /Nämnden för inköp och upphandling
- Kristidsverksamhet /Kommunstyrelsen
- Krisstöd /Socialnämnden Centrum

- Kommunikation /Kommunstyrelsen
- Samband och ledningsplatser /Kommunstyrelsen
- Skydd och bevakning /Kommunstyrelsen
- Skyddsrum och övriga totalförsvarsanläggningar /Fastighetsnämnden
- Lämna upplysning m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer /Kommunstyrelsen
- Brådskande begravning /Kommunstyrelsen
- Stöd till Försvarsmakten /Kommunstyrelsen

Nämnder och styrelser som bidrar till arbetet i en eller flera resursfunktioner ska enligt förslaget aktivt delta i planeringsarbetet och ingå i nödvändiga beslutsforum och/eller stab. De ska utföra lämpliga uppgifter inom ramen för resursfunktionens uppdrag och bidra med relevanta resurser för att lösa resursfunktionens uppdrag. Egna verksamhetens lägesbild och tillgängliga resurser rapporteras till funktionsansvarig nämnd/styrelse.

Nämnden för funktionsstöd är direkt utpekad i resursfunktionen ”Måltider inom staden, inklusive nödbespisning”. Åtagandet innebär att förvaltningen ska aktivt delta i planeringsarbetet, ingå i nödvändiga beslutsforum och/eller stab och utföra lämpliga uppgifter inom ramen för resursfunktionens uppdrag. Förvaltningen ska också bidra med relevanta resurser för att lösa resursfunktionens uppdrag och rapportera egen verksamhetens lägesbild och tillgängliga resurser till funktionsansvarig nämnd/styrelse.

En resursfunktion där nämnder utpekas i ett mer generellt perspektiv är Nödvattenförsörjning. Nämnder och styrelser som har ansvar enligt Göteborgs Stads riktlinje för nödvattenförsörjning ska även vara delaktiga här. Förvaltningen för funktionsstöd har inte ett utpekad ansvar i Göteborgs Stads riktlinje för nödvattenförsörjning men har ansvar i den egna nödvattensplaneringen och förmågan att kunna mottaga hjälp/nödvatten. Med tanke på hälso- och sjukvårdsperspektivet i förvaltningens verksamheter sammantaget med förvaltningens storlek är det troligt att förvaltningen blir inblandad i resursfunktionens arbetet vid aktivering av resursfunktionen.

Resursfunktionen Inköp som handlar om att säkerställa inköp av nödvändiga varor, kan komma att gälla för nämnden för funktionsstöd. Här nämns att olika nämnder kan ingå beroende på vilken vara/resurs som ska inhandlas. Resursfunktionen ska ha beredskap att omgående delta i den stadenövergripande krigsorganisationen och bidra med resurser, efter anmodan från kommunstyrelsens krigsledningsorganisation. Nämnden för inköp och upphandling föreslås bli ansvariga för denna funktion.

Kommunstyrelsen ansvarar för resursfunktionen Kommunikation. Nämnder och styrelser enligt Göteborgs Stads riktlinje för kriskommunikation omnämns som deltagare i denna resursfunktion. I stadens riktlinje för kriskommunikation står att ansvaret för information och kommunikation följer med ansvaret för verksamhet. Varje nämnd eller styrelse som påverkas av en samhällsstörning har ansvar för kriskommunikation i relation till samhällsstörningens påverkan på den egna verksamheten. Då kommunikation är en av de viktigaste delarna vid en samhällsstörning och därmed även vid krigsfara eller krig är det sannolikt att merparten av stadens förvaltningar och bolag blir berörda vid aktivering av resursfunktionen.

Vid behov kan kommunstyrelsen tillsätta nya resursfunktioner i en situation då höjd beredskap råder. Befintliga resursfunktioner kan också under höjd beredskap, om så krävs, få utökade eller ändrade uppgifter beroende på händelseutvecklingen.

Remissvaren från nämnder och styrelsen ska besvara följande frågor:

- Är resursfunktioner rätt väg att gå för att skapa stadens krigsorganisation?
- Är det rätt nämnd/styrelse som föreslås bli funktionsansvarig?
- Är det rätt nämnder/styrelser som föreslås delta i respektive resursfunktion?
- Övriga synpunkter kring stadens krigsorganisation

Svaren på frågorna finns under Förvaltningens bedömning.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen för funktionsstöd tillstyrker förslaget med resursfunktioner då bedömning är att resursfunktioner är rätt väg att gå för att skapa stadens krigsorganisation. Det krävs en sådan samordning för en kommun i höjd beredskap och det bidrar till ett starkare totalförsvar.

Förvaltningen anser att det är relevanta nämnder/styrelser som föreslås bli funktionsansvarig och bedömer att förvaltningen är föreslagen att delta i relevanta resursfunktioner. Förvaltningen anser att det saknas en resursfunktion avseende Vård- och omsorg som då omfattar både hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslagsvis utgör Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ansvarig för resursfunktionen och Nämnden för funktionsstöd och Socialförvaltningen Sydväst ingår som deltagare. Denna resursfunktion bör vara en ordinarie del av stadens krigsorganisation. Vidare anser förvaltningen att det är viktigt med flexibiliteten som föreslås; att ytterligare resursfunktioner kan tillkomma och andra förvaltningar och bolag kan bli aktuella än endast de som nämns i remissen.

För förvaltningen för funktionsstöds brukare medför höjd beredskap en stor risk för att sociala värden samt liv och hälsa kan komma att påverkas negativt då brukarna, i olika utsträckning, är beroende av förvaltningens verksamheter och insatser. Med hjälp av föreslagna resursfunktioner med tillägget Vård och omsorg kommer förvaltningen minska sina sårbarheter och öka förmågan att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, för att värna liv och hälsa och för att arbeta för att personer med funktionsnedsättning lever ett tryggt liv på lika villkor som andra.

Camilla Blomqvist

Maria Berntsson

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Stab, kommunikation och säkerhet